

Ara comença la veritable aventura de les vostres vides, endavant!

Rector Magnífic de la Universitat de Vic-Universitat de Catalunya, Prof. Josep Eladi Baños.

Il·lustríssim Senyor Marc Aloy, alcalde de Manresa i President de la Fundació Universitària del Bages.

Il·lustríssimes autoritats acadèmiques i professorat.

Companys graduats i futurs col·legues.

Estimada família i amistats que en aquesta nit plens d'orgull ens acompanyen.

Em sento molt honrada de poder dirigir-me a vosaltres en aquest acte perquè soc conscient del que representa per a tots els que som aquí. Vull començar confessant que des què em van dir que hauria de parlar aquesta tarda davant de tots vosaltres, i dirigir-vos unes paraules en nom de la institució, vaig sentir una gran emoció i agraïment. Des de llavors he estat nerviosa i dubitativa pel que us volia transmetre. Vaig sentir el pes de la responsabilitat perquè aquest acte representa un canvi d'etapa en les vostres vides i una culminació dels vostres anhels i esforços, també de les vostres famílies i dels vostres professors. Així vaig passar un temps amb certa ansietat i intentava recordar quin tipus de discurs vaig rebre jo quan em vaig graduar i tenia la vostra edat. I, sabeu què?, no recordo gairebé res del que ens va dir el nostre padrí de promoció. Això diguem que no està molt bé però m'ha servit per a relaxar els meus temors, perquè si us passa el mateix, el que digui aquesta tarda almenys no us afectarà negativament.

Encara que no recordo les paraules d'aquell discurs, sí que recordo que em va despertar dos sentiments: un va ser la consciència del que representava la vivència col·lectiva dels estudis universitaris i l'altre, que cadascun de nosaltres era valuós, únic i necessari per a la societat, és a dir que jo era valuosa. Em va agradar pensar-ho i vull assegurar-me que també ho veieu així vosaltres.

El que si he aconseguit recordar és que el padrí de la meva promoció va començar la seva xerrada demanant-nos que miréssim a la cara a les persones que teníem assegudes al costat en aquell moment, per a poder sentir com de pròxims hem estat i quant hem tingut en comú per a arribar aquí en aquest dia. Per això us proposo ara, benvolguts graduats que ho feu, mireu als qui teniu asseguts al costat en aquest moment emocionant i adoneu-vos que tots som part d'un col·lectiu social, que heu estat afortunats pel que us ha proporcionat l'educació rebuda i sentiu agraïment, i per això sentiu la responsabilitat de millorar la societat des dels vostres àmbits i vides.

Jo us miro des d'aquí i sé que representeu l'energia i la força de la societat, sou els qui heu d'innovar i canviar-la per a bé, eliminar hàbits, rutines i prejudicis que ens fan temorosos i curts de mires. Cada generació jove, quan entra a ser part de la societat, és el motor del canvi. Us ho torno a dir, quan us miro us veig així, sou un gran actiu social. Prendre-ho amb autoestima i com a responsabilitat individual i col·lectiva.

Però, encara amb totes les meves cavil·lacions d'aquests dies he sentit i sento la responsabilitat de l'encàrrec que m'ha fet la Universitat de donar aquest discurs de graduació i vull confessar-vos que estic emocionada i també ansiosa per com rebreu les meves reflexions.

Porteu al voltant de 20 anys o més preparant-vos per a aquest moment. Els vostres pares, familiars, educadors, tots han intentat forjar en vosaltres un ésser humà social, útil pel col·lectiu, i amb l'autopercepció que sou capaços de fer-ho. Vosaltres us heu anat decantant per professions que tenen a veure amb el benestar de la societat. Uns a professions adreçades a la salut, a donar cures als homes, dones i nens, i a fer la societat més sana. Uns altres a educar, en els primers anys que són el tret de sortida a la creació d'un ésser humà i uns altres a modular i dirigir el motor social que és l'organització i les empreses. Sou aquí provinents de diversos i diferents graus universitaris, però tots tenen a veure amb la millora de la societat.

Si repasseu el vostre curt passat, fins ara, tot ha estat complir etapes, preparar-vos per a uns objectius més o menys concrets i a curt termini, passar els exàmens, ser avaluats. Entre parèntesi us dic que la suposada felicitat de la vida de l'estudiant universitari està sobrevalorada, la meua convicció és que és dura, molt dura i àrida. Però bé, ja esteu, ja heu arribat, ja formeu part de l'entramat que sustenta la societat, ja sou la seva part creativa i innovadora. Ara assumiu la missió de fer millor la societat, teniu la responsabilitat d'intentar aconseguir-ho. Ja sou professionals.

Per arribar a ser professionals necessitàveu coneixements i habilitats, això és el que heu adquirit en els vostres estudis, ara ja els teniu, encara que a vegades no sou conscients. Però creieu-me si us dic que això és el 50% de l'exercici d'una professió, l'altre 50% és la socialització, és a dir la integració de la vostra professió en la societat en la qual estigueu a cada moment. La societat canvia constantment de necessitats i demana professionals que supleixin aquestes necessitats canviants. Adaptar-se a aquests canvis és part del que entenem com a professionalisme, que és molt més que exercir les competències d'una professió, és la capacitat de fer-ho d'acord amb les pautes socialment establertes per a aquesta. Això és complicat i precisa d'una actitud proactiva, sense estancar-se, i innovar constantment. Innovar no és investigar a la NASA, és molt més accessible. Innovar és combinar coses que ja existeixen i amb elles aconseguir una nova i millor, esta a l'abast de tots, però cal conèixer les coses que existeixen i que van canviant i quantes més conegueu millor. Així que heu de ser professionals de grans ulls i majors orelles perquè viureu molts canvis en la vostra vida professional.

El vostre recorregut professional pot ser de 25 o 40 anys, ara heu carregat la vostra motxilla dels elements que són la base de la vostra professió però que no us bastaran al llarg dels anys si no els actualitzeu. I aquí ve un altre repte que ja no es resol amb obtenir un títol universitari, sinó que s'alimenta durant el vostre exercici professional. Haureu de mantenir-vos informats dels avanços de la vostra professió, llegir, consultar... però això no serà suficient, necessitareu el contacte amb els col·legues de professió. Conrear aquestes relacions i compartir preocupacions i experiència. Caminant amb uns altres s'arriba abans i més lluny .

Aquests altres estaran al vostre voltant i la interacció amb ells serà la font del vostre desenvolupament continuat com a professionals i també com a persones. Heu estat aquests anys en un ambient universitari molt ric de vivències. Alguns us heu desplaçat d'altres països i d'altres comunitats, heu conviscut amb companys que procedeixen de diferents punts. Això és una riquesa educativa de gran valor perquè als alumnes no us eduquem els professors us eduqueu vosaltres mateixos a través de la interacció amb professors i amb els vostres companys. Penseu en tot el que això us ha aportat i continueu en la vida professional compartint i si podeu treballant en equip i, el que és molt important en aquest temps, treballant entre professionals de diferents àmbits. Us dic que la gran aportació a l'eficiència de les professions del nostre temps ha estat el treball entre professions diferents. Aquí esteu de diversos graus, però segur que us

trobareu en el món laboral i professional. Aquestes interaccions són estímuls d'innovació i progrés.

Vull parlar-vos ara de la comunicació, perquè és la clau per a treballar amb altres. La comunicació que serveix és la que té qualitat en contingut però molt important en la forma i els sentiments quan s'emet. Cal ser honestos en la comunicació, posar-se en el lloc del que la rep, no contaminar-la amb competitivitat professional. Al llarg de la vida, des de nens, ens eduquen comparant-nos amb uns altres i això no produeix en absolut creixement personal. Comunicar-se honestament significa mostrar-se com sents i fins i tot confessar el que no vols dir. L'honestedat i la lleialtat en la professió farà que quan sigueu ancians encara tingueu amics incondicionals dins de la professió.

Per cert, els amics i la família són les dues cames sobre les quals caminareu en la vida. Cuideu aquestes dues "cames" perquè sense elles gairebé res tindrà sentit.

Perdoneu si en un dia com avui, un dia en què celebrem l'èxit de tots, us parlo de les errades i fracassos que són i us seran inevitables. És impossible no fallar en alguna cosa tret que es visqui amb tanta precaució que podria dir-se que gairebé no estàs viu. Els fracassos són pedres precioses per trobar oportunitats, i s'aprèn amb ells més que dels èxits. Si afrontem els fracassos amb resiliència es convertiran en l'inici d'un èxit. Segur que la majoria sabeu quina qualitat és la resiliència o sigui la capacitat d'adaptació d'un ésser viu enfront d'un agent pertorbador o un estat o situació adversos d'aquesta. Estic segura que heu hagut de recórrer a ella més d'una vegada fins i tot quan no sabíeu el seu nom. Epictet va ser un gran exemple de resiliència, esclau romà primer, gran lesionat i amb mil dificultats en la seva vida, va arribar a ser el filòsof més representatiu de l'estoïcisme. Fa 22 segles va escriure el seu *Manual per a la Vida*. Un principi de la seva filosofia deia que l'important no és el que et succeeix si no com reaccions tu davant del que et succeeix. Què fem quan fracassem?, ens detenim? plorem? li tirem la culpa als altres?, pensem que el món no ens comprèn? o bé decidim aixecar-nos i anem per més? Amb el que fem amb el fracàs serà el resultat del fracàs. Per tant, a baix els pusil·lànimes i els rondinaires, no volem ser així.

Un altra teoria defensada en el *Manual de la Vida* d'Epictet en la que no puc estar més d'acord era que l'ésser humà ha de centrar-se en el que pot controlar i rebutjar la resta de les coses. I això té a veure en com i on poseu les energies de les vostres accions presents. Conec un símil de les esferes de les nostres accions que us explicaré. Les nostres accions es poden desenvolupar en tres cercles. N'hi ha un d'estret, que és petit i pròxim en el qual el que fem i diem té una repercussió directa en els resultats, és el que controlem directament. Aquest està envoltat d'un altre de més ampli en què no decidim, però en el que podem influir amb les nostres accions. La major influència l'exercim amb el nostre comportament en el cercle més petit. I finalment hi ha un gran cercle, allunyat, en el qual no decidim, ni influïm personalment però sí ho podem fer col·lectivament en projectes de millora social. Per tant, redueix l'estrès saber que el que hem de fer és actuar en el nostre entorn directe de la millor manera, perquè és aquesta la manera d'influir més enllà.

Us desitjo i aconsello que us estimeu i mimeu a vosaltres mateixos. Encara que sigueu grans resilients és possible que algunes vegades us envaeixi un pensament destructiu de que us heu equivocat. Llavors tracteu-vos com ho faríeu amb al vostre millor amic en aquestes circumstàncies. No us digueu "soc ximple d'haver fet així les coses"; al vostre millor amic li diríeu, "tu vals molt, la pròxima vegada et sortirà bé i més amb el que has après d'aquesta". Carlos Alcaraz, l'actual fenomen del tennis, se li veu en els partits que parla entre dents i que es

crida i s'estimula a si mateix quan està en ple set. Va confessar que ho fa constantment, que es diu a si mateix en ple partit, "ets bo, ets brillant, estàs fet un toro, pots guanyar" I si ha fallat es diu "el pròxim m'anirà bé...". Crec que és una bona manera de mantenir l'autoestima i de fer d'entrenador personal d'un mateix.

Com us he dit el que us envolta canviarà, però una cosa romandrà i és que cadascun de vosaltres passarà la vida amb ell mateix. Us aixecareu i anireu al llit amb vosaltres mateixos i aquest és el vostre actiu. Per això heu de cuidar-vos i voler-vos com a éssers únics i plens de capacitats que sou. Heu de ser tolerants amb les vostres errades, fallareu un munt de vegades en la vida, és inevitable i cal acceptar-ho. També, encara que no hàgiu fallat vosaltres, tindreu fracassos per molts altres motius, també cal acceptar-los i aixecar-vos. La resiliència és probablement la qualitat que més apropa a una vida feliç.

No tingueu por al canvi, no mantingueu situacions que us impedeixin avançar i treballar a gust per por del canvi. El canvi és sempre un petit o gran trauma, però igual que els fracassos, sol tenir beneficis que amb molta freqüència, a vegades cal esperar una mica per a veure'ls. La por al canvi, sovint prové d'haver previst o dissenyat un futur determinat. Us donaré un missatge que pot ser angoixant però que és fascinant. No controleu el futur, ni el vostre ni el de les persones i coses que us envolten i influeixen sobre vosaltres. Per això, no hipotequeu el present, el vostre dia a dia, pel futur que no podeu controlar, predir o crear. El futur ve sol i fa en vosaltres segons us trobi. Per això heu de viure, treballar i estimar a les persones i a les coses i les vostres accions i prendre les decisions amb la mesura del present, en les circumstàncies que teniu en cada moment. Amb el pas del temps, un es penedeix més de les coses que no ha fet que de les quals ha fet, fins i tot quan ha fracassat. Així que assumiu riscos controlables en les vostres decisions.

Us he dit que la vida no la controleu, ella us controla a vosaltres. El que passa és que necessitem una certa previsió per poder portar el present. Un diumenge tranquil a la tarda seieu a escriure en un paper el que voleu i el que no voleu del vostre present, com us agradaria que fossin les vostres esferes professionals, familiars i socials d'aquí a cinc anys, per exemple. Com us agradaria que us veiessin els altres. Guardeu-ho, llegiu-ho de tant en tant i veureu que es compleix en gran part. Acostumeu-vos a escriure els vostres pensaments. Amb els mòbils s'ha perdut l'escriptura en paper però un pensament, un desig, una preocupació escrita sobre paper es converteix en físic i real i possible.

Penseu lliurement. Reflexioneu i creeu les vostres pròpies opinions, desenvolueu el pensament crític però amb perspectiva humanística. Poseu el vostre criteri en concordança amb el bé de la humanitat. Actualment això és difícil per la immediatesa i quantitat d'informació que ens arriba. El món està ple d'opinions, cadascú té una opinió, però l'opinió no és la veritat; l'opinió pot canviar de la nit al dia, però no podem canviar la veritat. Per tant, no escolteu una mera opinió, no importa de qui sigui, sinó descobriu per vosaltres mateixos què és la veritat. Però tenint en compte que la veritat no es pot entendre des d'un sol punt de vista, que és el que intenten fer els governs, les religions organitzades i els partits autoritaris. Intenteu preservar les vostres opinions dels partidismes. Perquè vosaltres ja sou una generació envejable en què s'ha produït el gran canvi d'acceptar la diversitat de races, d'identitats, de religions, de cultures i de països, molt més que les generacions anteriors. Fins ara ho acceptem, però a partir d'ara hauríem de treure-li profit de cadascun per fer entre tots una societat millor. És la vostra missió.

Voldria acabar ressaltant que avui és un dia d'agraïment per haver arribat aquí i cal donar-li-ho a totes les persones que apostaven per vosaltres, que sabien que avui serieu aquí perquè

confiaven en vosaltres. Als vostres pares i famílies que us han criat i permès tenir aquesta educació, als vostres professors que han donat el millor de si mateixos, a tota l'organització de Umanresa i a la societat civil de Manresa que estima i afalaga la seva universitat, i al nostre destí que ha fet que siguem tan afortunats que visquem en països amb drets civils, amb igualtat i sense por.

Orgullosos pares i avis, professors i personal acadèmic, responsables del Campus Manresa de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya, aquí els tenim, els mireu i brillen, cadascun va carregat amb una motxilla d'esforços seus i de tots vosaltres, ja estan preparats.

Benvolguts graduats i graduades, i ja col·legues: Ara comença la veritable aventura de les vostres vides, endavant!